

**ความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาและบุคลากรใน
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์**
**Understanding in the Philosophy Sufficiency Economy of Students and
Personnel at Nakhon Sawan Rajabhat University**

ชม ปานตา* และยุภาวดี สำนัญญูฤทธิ์

สาขาวิชาคณิตศาสตร์และสถิติ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ 60000

*Email: chom.p@nsru.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง ความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาและบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความเข้าใจและปัจจัยที่มีผลต่อความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาและบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ โดยศึกษาจากกลุ่มประชากรตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรีภาคปกติที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ในปีการศึกษา 2557 และ บุคลากร (ข้าราชการ พนักงานราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราว ทั้งสายวิชาการและสายสนับสนุน) ทุกคนที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2557 ภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ จำนวน 408 ตัวอย่าง ทำการสุ่มด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เก็บข้อมูลระหว่างเดือนตุลาคมถึงเดือนพฤศจิกายน 2557

จากการศึกษา พบว่า นักศึกษาและบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ส่วนใหญ่มีความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับปานกลาง โดยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ได้แก่ อายุ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ส่วนปัจจัยทางด้าน สถานภาพ หน่วยงานที่สังกัด เพศ ศาสนาที่นับถือ ระดับการศึกษา การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความถี่ของการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การได้รับอบรมความรู้ความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การออมเงิน และภาระหนี้สิน เป็นปัจจัยที่ไม่มีอิทธิพลต่อความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาและบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

คำสำคัญ: ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

Abstract

The objectives of this research were to study the level of understanding and various factors relating to the understanding of the student and personnel in Nakhon Sawan Rajabhat University in the Philosophy of Sufficiency Economy. The samples were 408 undergraduate students from academic year 2014 and personnel in all faculty in Nakhon Sawan Rajabhat University, who were selected by using stratified random sampling technique. The data was collected during October to November 2014.

The results showed that the understanding of students and personnel in Nakhon Sawan Rajabhat University in the Philosophy of Sufficiency Economy was at moderate level. The factors, which relating to the understanding in the Philosophy of Sufficiency Economy, were age and income with statistically significant at .05 level. Status, institutional affiliation, gender, religion, education level, information about the Philosophy of Sufficiency Economy, the frequency of obtaining information about the Philosophy of Sufficiency Economy, obtaining a trained knowledge according to the Philosophy of Sufficiency Economy, money saving and debt were not affect to the understanding of students and personnel in Nakhon Sawan Rajabhat University in the Philosophy of Sufficiency Economy.

Keyword: The Philosophy of Sufficiency Economy

บทนำ

ปัจจุบันในสังคมโลกยุคโลกาภิวัตน์และระบบทุนนิยม ประเทศต่างๆ ล้วนแข่งขันกันเพื่อให้ประเทศของตนก้าวไปเป็นผู้นำทางด้านเศรษฐกิจของโลก กล่าวคือประเทศใดมีเงินมากประเทศนั้นจะมั่นคงและยิ่งใหญ่ ทำให้เกิดการแข่งขันเพื่อแย่งชิงผลประโยชน์สูงสุดเหมือนเป็นสิ่งธรรมดาของการใช้ชีวิต การเห็นค่าของเงินตราหรือวัตถุมากกว่าความงดงามทางด้านจิตใจของมนุษย์ ประเทศไทยเป็นอีกประเทศหนึ่งที่ได้รับวัฒนธรรมระบบทุนนิยมเข้ามาใช้โดยขาดการปรับใช้ให้เหมาะสมและไม่คำนึงถึงความพร้อมในด้านต่างๆ ของประเทศ จึงเป็นผลให้เกิดความยากจน การไร้ที่ทำกิน รวมทั้งการอพยพเข้าสู่เมืองใหญ่เพื่อเอาชีวิตรอด และจนกระทั่งประเทศเกิดวิกฤตเศรษฐกิจ “พองสบู่แตกในปี 2540” วิกฤตของประเทศในครั้งนี้ทำให้รัฐบาลและประชาชนหันมาให้ความสนใจที่จะพัฒนาประเทศให้มั่นคงค่อยเป็นค่อยไป โดยน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระราชทานเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตแก่ประชาชนชาวไทย โดยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่ชี้แนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำรัสแก่พสกนิกรชาวไทยมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2517 และพูดถึงอย่างชัดเจนในวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2540 (ภายหลังวิกฤตเศรษฐกิจ พ.ศ. 2540) เพื่อเป็นแนวทางการแก้ไขเศรษฐกิจของประเทศให้ดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนในกระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ซึ่งเป็นการพัฒนาที่ยึดในวิถีแห่งทางสายกลาง มีความพอเพียง ใช้เหตุผลในการพัฒนาประเทศ มีการสร้างภูมิคุ้มกันรวมทั้งการมีความรู้เกี่ยวกับคุณธรรมในการพัฒนา จนกลายเป็นกระแส

ความนิยมให้พูดถึงกันทั่วประเทศ ซึ่งถ้าจะกล่าวถึงประโยชน์หรือความสำคัญของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นสิ่งที่ประชาชนคนไทยทุกคนควรเข้าใจอย่างถ่องแท้ รวมทั้งควรที่จะน้อมนำแนวคิดนี้ไปปฏิบัติให้ได้ในชีวิตประจำวันอีกด้วย

แต่อย่างไรก็ตามการเปลี่ยนแปลงใดๆ ย่อมต้องอาศัยเวลาและความเข้าใจจากคนไทยทั่วประเทศ การเปลี่ยนแปลงนั้นถึงจะบรรลุผลได้ตามเป้าหมาย ซึ่งในขณะนี้ประชาชนบางส่วนของประเทศเกิดความเข้าใจ รวมทั้งตระหนักในเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงบ้างแล้ว แต่ก็คงปฏิเสธไม่ได้ว่ายังมีประชาชนส่วนใหญ่ที่ไม่ได้เข้าใจอย่างแท้จริงและที่สำคัญไม่นำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ทั้งๆ ที่ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงถูกผลักดันขึ้นเป็นวาระแห่งชาติในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 และในปัจจุบันแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 ก็ยังคงน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานไว้มาประยุกต์ใช้ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กล่าวคือการใช้ประโยชน์จากประชาคมอาเซียนอย่าง “พอประมาณ” ไม่เอารัดเอาเปรียบชาติสมาชิกอาเซียนอื่น แต่ต้องร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อก้าวเดินไปในนามของอาเซียน การเตรียมความพร้อมอย่าง “มีเหตุผล” เพื่อให้ “มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี” ภายใต้เงื่อนไขความรู้ คุณธรรม ซึ่งนำไปสู่คุณภาพชีวิต เศรษฐกิจ และสังคมที่มีความก้าวหน้าอย่างสมดุล มั่นคง และยั่งยืน จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ประชาชนคนไทยทุกคนต้องรู้และเข้าใจทั้งสองสิ่งนี้อย่างชัดเจนและถูกต้อง

ทั้งนี้มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์เป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นโดยมีพันธกิจตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 หมวด 1 บททั่วไป มาตรา 8 (8) ว่า ศึกษา วิจัย ส่งเสริม และสืบสานโครงการอันเนื่องมาจากแนวพระราชดำริ ในการปฏิบัติภารกิจของมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น อีกทั้งยังเป็นสถาบันการศึกษาที่ผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพออกไปรับใช้ประเทศชาติ จึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่งว่าทั้งนักศึกษา อาจารย์ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและมีทัศนคติ รวมทั้งพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมากน้อยเพียงใด รวมถึงทำให้ทราบว่าการปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยด้านเศรษฐกิจนั้น ปัจจัยใดมีผลต่อความเข้าใจ เพื่อการพัฒนาระบบการเผยแพร่ในเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาและบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ได้อย่างถูกต้อง เนื่องจากปัจจุบันปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้กล่าวถึงแต่เฉพาะในรูปของชนบทหรือการเกษตรเสียส่วนใหญ่ ด้วยเหตุผลและความสำคัญดังกล่าวทำให้เกิดเป็นความสนใจในการจัดทำงานวิจัยขึ้นขึ้นมา และหวังให้งานวิจัยชิ้นนี้ก่อให้เกิดประโยชน์ในความตระหนักในการดำเนินชีวิตตามแบบปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาและบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ทุกท่านต่อไป

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาและบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาและบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ผู้ศึกษาได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย โดยแสดงตัวแปรอิสระ (Independent Variables) และตัวแปรตาม (Dependent Variables) ดังต่อไปนี้

1. ตัวแปรอิสระ

การศึกษานี้ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความรู้ความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาและบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

1) ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย (1) สถานภาพ (2) หน่วยงานที่สังกัด (3) เพศ (4) อายุ (5) ศาสนาที่นับถือ (6) ระดับการศึกษา (7) การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (8) ความถี่ของการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และ (9) การได้รับอบรมความรู้ความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2) ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ประกอบด้วย (1) รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (2) การออมเงิน และ (3) ภาระหนี้สิน

2. ตัวแปรตาม

ความรู้ความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาและบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

สมมติฐานในการวิจัย

1. ระดับความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาและบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์อยู่ในระดับปานกลาง

2. นักศึกษาและบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจต่างกันจะมีความรู้ความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร (Population)

ประชากรที่สนใจทำการศึกษา มี 2 กลุ่ม ได้แก่

1) นักศึกษาระดับปริญญาตรีภาคปกติที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ในปีการศึกษา 2557 จำนวน 12,224 คน

2) บุคลากรของทุกคณะที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2557 ภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ในที่นี้บุคลากรหมายถึง ข้าราชการ พนักงานราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราว ทั้งสายวิชาการและสายสนับสนุน จำนวน 485 คน

กลุ่มตัวอย่าง (Sample)

ในการศึกษาได้ทำการเลือกตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์วิธีเลือกตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยมีลักษณะงานเป็นตัวแบ่งกลุ่มประชากรออกเป็นชั้นภูมิต่างๆ

เนื่องจากประชากรในแต่ละกลุ่มมีหน้าที่ความรับผิดชอบที่แตกต่างกัน สิ่งแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัยและภายนอกมหาวิทยาลัยที่แตกต่างกัน จึงทำให้จัดประชากรได้เป็น 2 ชั้นภูมิ ดังนี้

ชั้นภูมิที่ 1 นักศึกษาระดับปริญญาตรีภาคปกติที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ในปีการศึกษา 2557 โดยสามารถแบ่งออกเป็นชั้นภูมิย่อยได้อีกเนื่องจากในชั้นภูมิที่ 1 ยังมีความแตกต่างกันในเรื่องของคณะที่นักศึกษาทำการศึกษา จึงได้ทำการแบ่งชั้นภูมิออกเป็นชั้นภูมิย่อยโดยใช้เกณฑ์ที่ว่าคณะที่ทำการศึกษามีความเหมือนกันจะจัดให้อยู่ในกลุ่มเดียวกัน ซึ่งได้ทำการแบ่งออกเป็นชั้นภูมิย่อยได้ 5 ชั้นภูมิดังนี้

ชั้นภูมิย่อยที่ 1 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ชั้นภูมิย่อยที่ 2 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ชั้นภูมิย่อยที่ 3 คณะครุศาสตร์

ชั้นภูมิย่อยที่ 4 คณะวิทยาการจัดการ

ชั้นภูมิย่อยที่ 5 คณะเทคโนโลยีการเกษตรและเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

ชั้นภูมิที่ 2 บุคลากร (ข้าราชการ พนักงานราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราว ทั้งสายวิชาการและสายสนับสนุน) ของทุกคณะที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2557 ภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ โดยสามารถแบ่งออกเป็นชั้นภูมิย่อยได้อีกเนื่องจากในชั้นภูมิที่ 2 ยังมีความแตกต่างกันในเรื่องของคณะที่บุคลากรสังกัด จึงได้ทำการแบ่งชั้นภูมิออกเป็นชั้นภูมิย่อยโดยใช้เกณฑ์ที่ว่าคณะที่สังกัดมีความเหมือนกันจะจัดให้อยู่ในกลุ่มเดียวกัน ซึ่งได้ทำการแบ่งออกเป็นชั้นภูมิย่อยได้ 5 ชั้นภูมิดังนี้

ชั้นภูมิย่อยที่ 1 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ชั้นภูมิย่อยที่ 2 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ชั้นภูมิย่อยที่ 3 คณะครุศาสตร์

ชั้นภูมิย่อยที่ 4 คณะวิทยาการจัดการ

ชั้นภูมิย่อยที่ 5 คณะเทคโนโลยีการเกษตรและเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

โดยขนาดกลุ่มตัวอย่าง ได้จากสูตรการกำหนดขนาดตัวอย่างในวิธีเลือกตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) แบบแบ่งตามสัดส่วน (Proportional Allocation) มีสูตรดังนี้ (สุเมธ สมภักดี, 2550)

$$n = \frac{NZ_{\alpha/2}^2 \sum_{i=1}^L N_i S_i^2}{N^2 e^2 + Z_{\alpha/2}^2 \sum_{i=1}^L N_i S_i^2}$$

และแบ่งขนาดตัวอย่างให้แต่ละชั้นภูมิ (Stratum) ได้ตามสูตร

$$n_i = \frac{nN_i}{N}$$

โดยที่ L แทน จำนวนชั้นภูมิ

n แทน ขนาดตัวอย่างรวม

n_i แทน ขนาดตัวอย่างในชั้นภูมิที่ i

N แทน ขนาดประชากรทั้งหมด ซึ่ง $\sum_{i=1}^L N_i = N$

N_i แทน ขนาดประชากรในชั้นภูมิที่ i

S_i^2 แทน ความแปรปรวนประชากรของตัวแปรที่ศึกษาในชั้นภูมิที่ i

e แทน ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้

$Z_{\alpha/2}$ แทน ค่าจากตารางการแจกแจงปกติมาตรฐานที่ระดับ $\alpha/2$

เมื่อกำหนด ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (e) เท่ากับ 0.05 และ ค่าจากตารางการแจกแจงปกติมาตรฐานที่ระดับ $\alpha/2$ ($Z_{\alpha/2}$) เท่ากับ 1.96

ขนาดกลุ่มตัวอย่างในชั้นภูมิที่ 1 นักศึกษาระดับปริญญาตรีภาคปกติที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ในปีการศึกษา 2557 โดยกำหนดให้ความแปรปรวนประชากรของตัวแปรที่ศึกษาในชั้นภูมิที่ i (S_i^2) ซึ่งได้จากการศึกษาในลักษณะเดียวกันก่อนหน้านี้ (ศีลวัต ศรีสวัสดิ์, 2552) เท่ากับ 0.2 ซึ่งจะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างดังนี้

$$n = \frac{(12,224)(1.96)^2(2,444.8)}{(12,224)^2(0.05)^2 + (1.96)^2(2,444.8)}$$

$$n = 299.79 \approx 300$$

โดยแบ่งขนาดตัวอย่างให้แต่ละชั้นภูมิ (Stratum) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและขนาดตัวอย่างแต่ละชั้นภูมิของนักศึกษา

คณะ	จำนวนประชากร	ขนาดตัวอย่าง
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	1,708	42
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	3,293	81
ครุศาสตร์	3,713	91
วิทยาการจัดการ	2,212	54
เทคโนโลยีการเกษตรและเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	1,298	32
รวม	12,224	300

ขนาดกลุ่มตัวอย่างในชั้นภูมิที่ 2 บุคลากร (ข้าราชการ พนักงานราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราว ทั้งสายวิชาการและสายสนับสนุน) ของทุกคณะที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2557 ภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ โดยกำหนดให้ความแปรปรวนประชากรของตัวแปรที่ศึกษาในชั้นภูมิที่ i (S_i^2) ซึ่งได้จากการศึกษาในลักษณะเดียวกันก่อนหน้า (ศีลวัต ศรีสวัสดิ์, 2552) เท่ากับ 0.09 ซึ่งได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างดังนี้ โดยแบ่งขนาดตัวอย่างให้แต่ละชั้นภูมิ (Stratum) ดังตารางที่ 2

$$n = \frac{(485)(1.96)^2 (43.65)}{(485)^2 (0.05)^2 + (1.96)^2 (43.65)}$$

$$n = 107.61 \approx 108$$

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและขนาดตัวอย่างแต่ละชั้นภูมิของบุคลากร

คณะ	จำนวนประชากร	ขนาดตัวอย่าง
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	116	26
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	119	26
ครุศาสตร์	107	24
วิทยาการจัดการ	66	15
เทคโนโลยีการเกษตรและเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	77	17
รวม	485	108

หลังจากแบ่งขนาดตัวอย่างให้แต่ละชั้นภูมิแล้วจึงทำการสุ่มตัวอย่าง จำนวน 408 ตัวอย่างตามจำนวนในแต่ละชั้นภูมิที่ระบุไว้

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. รูปแบบของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการศึกษา ซึ่งลักษณะของคำถามแบ่งออกได้เป็น 2 แบบ ได้แก่ คำถามแบบปลายปิด (Close Ended Questions) และคำถามปลายเปิด (Open Ended Questions) โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามปัจจัยส่วนบุคคล จำนวน 9 ข้อ โดยมีคำถามปลายเปิด 2 ข้อ ได้แก่ อายุ และความถี่ของการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนคำถามปลายปิดมี 7 ข้อ ได้แก่ สถานภาพ หน่วยงานที่สังกัด เพศ ศาสนาที่นับถือ ระดับการศึกษา สื่อที่ใช้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงมากที่สุด และการเคยได้รับการอบรมความรู้ความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามปัจจัยด้านเศรษฐกิจ จำนวน 4 ข้อ โดยมีคำถามปลายเปิด 1 ข้อ ได้แก่ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ส่วนคำถามปลายปิดมี 3 ข้อ ได้แก่ รายได้เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย การออมเงิน และภาระหนี้สิน

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (จिरายู อิศรางกูร ณ อยุธยา และคณะ, 2548) จำนวน 20 ข้อ เป็นคำถามแบบเลือกตอบ 3 ตัวเลือก คือ ใช่ ไม่แน่ใจ ไม่ใช่ โดยให้คะแนน 1 หมายถึง ตอบถูก และให้คะแนน 0 หมายถึง ตอบผิดหรือไม่แน่ใจ คะแนนสูงสุดหรือผู้ตอบถูกทุกข้อ เท่ากับ 20 คะแนน และคะแนนต่ำสุดหรือมีผู้ตอบผิดหรือไม่แน่ใจทุกข้อ เท่ากับ 0 คะแนน และมีข้อคำถามเชิงบวก (Positive) 9 ข้อคือ ข้อ 1, 3, 4, 10, 11, 12, 13, 18, 19 และข้อคำถามเชิงลบ (Negative) 11 ข้อ คือ ข้อ 2, 5, 6, 7, 8, 9, 14, 15, 16, 17, 20 โดยเกณฑ์การให้คะแนนเป็นดังนี้

คำตอบ	ข้อความเชิงบวก	ข้อความเชิงลบ
ใช่	1	0
ไม่แน่ใจ	0	0
ไม่ใช่	0	1

2. หลักเกณฑ์การจัดระดับความเข้าใจ

หลักเกณฑ์การจัดระดับความเข้าใจ ผู้ศึกษาได้แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ

1. เกณฑ์แบ่งระดับความเข้าใจของกลุ่มตัวอย่าง

เมื่อได้คะแนนมาแล้ว ผู้ศึกษาจัดระดับความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็น 3 ระดับ โดยใช้ค่าพิสัย คือ ระดับความเข้าใจต่ำ ระดับความเข้าใจปานกลาง และระดับความเข้าใจสูง (มานิชฐา ก้องกวิน, 2551) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า $\bar{x} - S.D.$	ระดับความเข้าใจต่ำ
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง $\bar{x} \pm S.D.$	ระดับความเข้าใจปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยสูงกว่า $\bar{x} + S.D.$	ระดับความเข้าใจสูง

2. เกณฑ์แบ่งระดับความเข้าใจแยกตามรายข้อคำถาม

ผู้ศึกษาได้จำแนกช่วงคะแนนเป็นมาตรวัดแบบช่วง (Interval Scale) 3 ช่วง โดยคำนวณค่าความกว้างของอันตรภาคชั้น (Class Interval) ได้จาก

$$\text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} = \frac{1}{3} = 0.33$$

นำผลที่ได้จากกาคำนวณมาจัดเป็นชั้นคะแนน ได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 0.00 - 0.33 คะแนน ระดับความเข้าใจต่ำ

คะแนนเฉลี่ย 0.34 - 0.66 คะแนน ระดับความเข้าใจปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 0.67 - 1.00 คะแนน ระดับความเข้าใจสูง

การทดสอบคุณภาพเครื่องมือ

เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้ข้อคำถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากการศึกษาเรื่อง นานาคำถามเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา และคณะ, 2548) จำนวน 20 ข้อ และมีผลการทดสอบความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม จากการศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ที่มีภูมิปัญญาในเขตกรุงเทพมหานคร (ศีลวัต ศรีสวัสดิ์, 2552) ซึ่งได้ผลการทดสอบความเที่ยง เท่ากับ 0.810 ซึ่งถือว่ามีความเที่ยงสูง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลขั้นต้น ได้แก่ การสรุปลักษณะที่สำคัญของข้อมูล

- ตารางการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ
- ค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ละค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การวิเคราะห์ข้อมูลขั้นสูง

เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ข้อมูลตัวอย่างในการสรุปลักษณะประชากรและวิเคราะห์

ความสัมพันธ์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. **สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)** เพื่ออธิบายลักษณะโดยทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. **สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics)** เพื่อทดสอบสมมติฐานสำหรับการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ กับตัวแปรตาม ได้แก่ การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (t - test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F - test: One - way Analysis of Variance) และ สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

สรุปผลการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพเป็นนักศึกษา จำนวน 300 ราย (ร้อยละ 73.50) สังกัดคณะครุศาสตร์ จำนวน 116 ราย (ร้อยละ 28.40) เป็นเพศหญิง จำนวน 295 ราย (ร้อยละ 72.30) มีอายุระหว่าง 18-22 ปี จำนวน 285 ราย (ร้อยละ 69.90) นับถือศาสนาพุทธ จำนวน 368 ราย (ร้อยละ 90.20) จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช./เทียบเท่า จำนวน 275 ราย (ร้อยละ 67.40) ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงมากที่สุด คือ สื่อโทรทัศน์ จำนวน 283 ราย (ร้อยละ 69.40) ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงต่ำกว่า 3 ครั้ง/สัปดาห์ จำนวน 268 ราย (ร้อยละ 65.68) และไม่เคยได้รับการอบรมความรู้ความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 335 ราย (ร้อยละ 82.10)

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 292 ราย (ร้อยละ 71.60) รายได้เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย จำนวน 332 ราย (ร้อยละ 81.40) มีการออมเงิน จำนวน 358 ราย (ร้อยละ 87.70) และไม่มีภาระหนี้สิน จำนวน 301 ราย (ร้อยละ 73.80)

ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ผลการศึกษา พบว่า คะแนนความเข้าใจเต็ม 20 คะแนน กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนสูงสุดเท่ากับ 19 คะแนน และคะแนนต่ำสุด 7 คะแนน โดยมีคะแนนโดยเฉลี่ย เท่ากับ 14.18 คะแนน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 2.201 เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมาแบ่งระดับคะแนนตามเกณฑ์แบ่งระดับความเข้าใจของกลุ่มตัวอย่าง สามารถแบ่งออกได้ เป็น 3 ระดับ คือ

คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 8.20 คะแนน	ระดับความเข้าใจต่ำ
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 8.20 – 15.80 คะแนน	ระดับความเข้าใจปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยมากกว่า 15.80 คะแนน	ระดับความเข้าใจสูง

เมื่อนำเกณฑ์มาจัดแบ่งระดับความเข้าใจของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความเข้าใจปานกลาง จำนวน 318 ราย (ร้อยละ 77.94) เมื่อแยกตามรายข้อคำถาม พบว่ามีข้อคำถาม 11 ข้อ ที่มีความเข้าใจในระดับสูง ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของระดับความเข้าใจจากกลุ่มตัวอย่าง

ระดับความเข้าใจ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ระดับความเข้าใจต่ำ	5	1.23
ระดับความเข้าใจปานกลาง	318	77.94
ระดับความเข้าใจสูง	85	20.83
รวม	408	100.00

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 นักศึกษาและบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ที่มีสถานภาพต่างกันจะมีความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักศึกษาและบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ที่มีสถานภาพต่างกันจะมีความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของระดับความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาและบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ต่อสถานภาพที่ต่างกัน

สถานภาพ	ค่าเฉลี่ยระดับความเข้าใจ (คะแนน)
บุคลากรสายวิชาการ	14.65
บุคลากรสายสนับสนุน	14.25
นักศึกษา	14.04

การทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

สถานภาพ	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig. (p-value)
ระหว่างกลุ่ม	24.378	2	12.189	2.536	0.080
ภายในกลุ่ม	1946.835	405	4.807		
รวม	1971.213	407			

สมมติฐานที่ 2 นักศึกษาและบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ที่มีอายุต่างกันจะมีความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักศึกษาและบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ที่มีอายุต่างกันจะมีความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของระดับความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาและบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ต่ออายุ

ตัวแปรอิสระ	จำนวนตัวอย่าง	ความเข้าใจ	
		ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์(p)	Sig. (2-tailed)
อายุ	408	0.119	0.016

สมมติฐานที่ 3 นักศึกษาและบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันจะมีความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักศึกษาและบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันจะมีความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของระดับความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาและบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ต่อรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตัวแปรอิสระ	จำนวนตัวอย่าง	ความเข้าใจ	
		ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (p)	Sig. (2-tailed)
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	408	0.122	0.013

อภิปรายผล

จากการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาและบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ มี 2 ปัจจัย ปัจจัยแรกคือ อายุ จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักศึกษาและบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ที่มีอายุต่างกันจะมีความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หมายความว่า นักศึกษาและบุคลากรยิ่งมีอายุมากขึ้นยิ่งมีระดับความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสูงขึ้นตามไปด้วย เนื่องจากผู้ที่มีอายุมากกว่าย่อมผ่านประสบการณ์การพิจารณาข่าวสารและข้อมูลมากกว่า รวมไปถึงการรับรู้ข่าวสารและข้อมูลเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำข้อมูลเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้อง จึงทำให้นักศึกษาและบุคลากรที่มีอายุมากกว่าจะมีระดับความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่านักศึกษาและบุคลากรที่มีอายุน้อยกว่า

ปัจจัยที่สองคือ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักศึกษาและบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ที่รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันจะมีความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หมายความว่า นักศึกษาและบุคลากรที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่าจะมีระดับความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่านักศึกษาที่และบุคลากรมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า เนื่องจากนักศึกษาที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูงส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่อยู่ในครอบครัวที่มีระดับการศึกษาสูง จึงมีโอกาสได้รับการอบรม หรือได้รับฟังหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมามากกว่า ทำให้มีความรู้ส่งเสริมให้มีระดับความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มากกว่า ส่วนในบุคลากรที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่าจะมีระดับความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าบุคลากรที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า เนื่องจากบุคลากรที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่าส่วนใหญ่ จะเป็นผู้ที่ทำงานมานานหรือไม่มีวุฒิทางการศึกษาสูง จึงเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญมากกว่า จึงมีทักษะที่จะช่วยส่งเสริมให้มีระดับความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มากกว่า

ส่วนปัจจัยทางด้าน สถานภาพ หน่วยงานที่สังกัด เพศ ศาสนาที่นับถือ ระดับการศึกษา การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความถี่ของการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การได้รับอบรมความรู้ความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การออมเงิน และภาระหนี้สิน เป็นปัจจัยที่ไม่มีอิทธิพลต่อความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาและบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ที่ได้ให้ทุนอุดหนุนวิจัยในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- มานิชฐา ก้องกวิน. (2551). ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตดัดแปลงพันธุกรรมของประชาชนที่มี
ภูมิลำเนาอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร. ภาคนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. กรุงเทพฯ: สถาบัน
บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา และกอบศักดิ์ ภูตระกูล. (2548). นานาคำถามเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียง. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- ศีลวัต ศรีสวัสดิ์. (2552). ความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ที่มีภูมิลำเนาในเขต
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. (สาขาการจัดการสิ่งแวดล้อม). กรุงเทพฯ:
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สุเมธ สมภักดี. (2550). ทฤษฎีการเลือกตัวอย่าง (Sampling Theory). กรุงเทพฯ: โพรพรินท์ตั้ง.